

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

Handelingen

Annales

INTEGRAAL VERSLAG
VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE

COMPTE RENDU INTÉGRAL
DE LA RÉUNION PUBLIQUE DE LA

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

VAN

DU

04-04-2000

04-04-2000

Inhoud

Dinsdag 4 april 2000

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN - COM 168

Mondelinge vraag van de heer Jozef Van Eetvelt aan de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over "de integratie van gehandicapten in het arbeidsproces" (nr. 1306)

sprekers : **Jozef Van Eetvelt, Johan Vande Lanotte**, vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie

Mondelinge vraag van de heer Luc Goutry aan de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over "de speciale parkeerkaart voor gehandicapten" (nr. 1426)

sprekers : **Luc Goutry, Johan Vande Lanotte**, vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie

3

5

Sommaire

Mardi 4 avril 2000

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES - COM 168

Question orale de M. Jozef Van Eetvelt au vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale sur "l'intégration professionnelle des personnes handicapées" (n° 1306)

3

orateurs : **Jozef Van Eetvelt, Johan Vande Lanotte**, vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale

Question orale de M. Luc Goutry au vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale sur "la carte de parking spécifique pour les personnes handicapées" (n° 1426)

5

orateurs : **Luc Goutry, Johan Vande Lanotte**, vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone - Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/000 : Parlementair Document van de 50e zittingsperiode +
het nummer en het volgnummer
QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden
HA : Handelingen (Integraal Verslag)
BV : Beknopt Verslag
PLEN : Plenumvergadering
COM : Commissievergadering

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/000 : Document parlementaire de la 50e
législature, suivi du n° et du n° consécutif
QRVA : Questions et Réponses écrites
HA : Annales (Compte Rendu Intégral)
CRA : Compte Rendu Analytique
PLEN : Séance plénière
COM : Réunion de commission

Officiële publicaties uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : aff.generales@laChambre.be

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

RÉUNION PUBLIQUE DU
MARDI 4 AVRIL 2000

De vergadering wordt geopend om 10.35 uur door de heer **Jean-Marc Delizée**, voorzitter.

La réunion est ouverte à 10.35 heures par M. **Jean-Marc Delizée**, président.

Mondelinge vraag van de heer Jozef Van Eetvelt aan de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over "de integratie van gehandicapten in het arbeidsproces" (nr. 1306)

Question orale de M. Jozef Van Eetvelt au vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale sur "l'intégration professionnelle des personnes handicapées" (n° 1306)

De heer **Jozef Van Eetvelt** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag betreft een niet onbelangrijke aangelegenheid. In het verleden heeft men dikwijls de aandacht gevraagd voor de tewerkstelling van gehandicapten, zowel in de particuliere als in de openbare sector.

Voor de gemeenten ligt dat iets moeilijker omdat voor hen nog geen echte ondersteunende maatregelen zijn genomen. Nochtans lijkt het me niet zonder belang om de overheid stimuli te laten aanbieden. Ik denk dat deze visie door de SP-fractie wordt ondersteund, want in de Financieel Economische Tijd van 8 maart heb ik gelezen dat zij meer migranten, gehandicapten en andere laaggeschoolden aan het werk willen zetten. Men kijkt vol verwachting uit naar de overheid of er daar initiatieven zouden kunnen worden genomen.

Ik wil verwijzen naar de beleidsbrief, waarin men op pagina 68 vermeldt dat de minister erop zal toezien dat ook personen met handicaps zouden deelnemen aan de actieve welvaartsstaat. In dit verband zou men bijzondere aandacht besteden aan mogelijkheden van geëigende systemen en loonkostensubsidie als instrument voor tewerkstelling. Hierover zou de Nationale Hoge Raad voor Gehandicapten overleg plegen met gewesten,

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

OPENBARE VERGADERING VAN
DINSDAG 4 APRIL 2000

gemeenschappen en gehandicapten. Men kan gemakkelijk verklaren dat men die onderhandelingen zal starten, omdat men het ook een goed idee vindt. Het zou positiever klinken als ik van de minister een concreter antwoord zou krijgen.

Mijnheer de minister, zijn er al initiatieven genomen ter uitvoering van deze niet-onbelangrijke passage in de beleidsbrief? Worden de plaatselijke besturen hierbij betrokken? Voorziet men in een analoge regeling voor de openbare besturen, zoals in de particuliere sector? Indien er nog geen initiatieven zijn genomen, zou ik u graag vragen of u nu geen initiatief kunt nemen. Vooral vanuit het standpunt van het delen in de welvaartsstaat, moeten wij meer en meer oog hebben voor een groep die het moeilijker heeft.

Minister **Johan Vande Lanotte** : Mijnheer de voorzitter, collega's, inzake het activeren van gehandicapten, de discussie rond CAO nr. 26 en de beschutte werkplaatsen, moeten we naar een vrij globaal beeld kunnen evolueren. Het kabinet heeft echter eerst de problematiek van de bestaansminimumtrekkers aangepakt.

Het lenteplan is nu aanvaard. Het is over een aantal jaren gespreid en omvat initiatieven die met betrekking tot bestaansminimumtrekkers kunnen worden genomen met het oog op hun effectieve inschakeling in de arbeidsmarkt. Dat plan is ondertussen door de regering goedgekeurd.

Wat het tweede trimester van dit jaar aangaat hebben alle maatregelen met betrekking tot bestaansminimumtrekkers in zekere mate, zij het uiterst gering, ook een weerslag op gehandicapten.

Het tweede pakket dat zal worden besproken is het pakket Armoede en Sociale Economie. De bespreking over het deel sociale economie, exclusief beschutte werkplaatsen en tewerkstelling van gehandicapten als dusdanig, is bijna afgerond. Het betreft een samenwerkingsakkoord met concrete doelstellingen en een affectie van de financiële middelen. De onderteke-

ning zal nog vóór de maand mei plaatsvinden. Inzake het hoofdstuk Armoede zullen wij, zeker nu in Lissabon een aantal richtingen werden aangegeven, tijdens het tweede trimester proberen een vrij omvattend geheel te maken.

De sector van de gehandicapten, waarvoor ik eveneens bevoegd ben, zal op verschillende niveaus worden bekeken. Het is de bedoeling daarmee te beginnen vanaf september-oktober. Omdat we in september de nodige tijd zullen moeten uittrekken voor de gemeenteraadsverkiezingen en het opstellen van de begroting, zal dit veeleer oktober worden.

Ook de bespreking van de problematiek van de parkeerkaarten is hiervan een onderdeel. De heer Gouty zal hierover straks een vraag stellen. Daarnaast zal ook de activering ter sprake komen. Wij zullen nagaan of het mechanisme van de beschutte werkplaatsen nog juist functioneert en of hieraan geen verbeteringen kunnen worden aangebracht. Wij wensen in ieder geval zeer voorzichtig te werk te gaan.

Hoewel ze in de gewone particuliere sector kansen zouden moeten krijgen, blijft een aantal mensen in de beschutte werkplaatsen hangen. De CAO die op Vlaams niveau werd gewijzigd - dit is een Vlaamse materie - vormt een deel van het antwoord in verband met de discussie rond de arbeidskostensubsidies. Ik verwijs dienaangaande naar CAO nr. 26. Vlaanderen heeft de reglementering aangepast waardoor de overgang van beschutte werkplaatsen naar en de toegang tot de particuliere sector veel is verbeterd. Er werd een beperkte evaluatie gemaakt waaruit is gebleken dat de zaken vrij positief evolueren.

Op het vlak van de beschutte werkplaatsen zullen wij nagaan hoe de mensen daar terecht komen en hoe het verdringingsgeffect kan worden weggewerkt. Bovendien zal worden nagegaan op welke wijze mensen die beter kunnen in de particuliere sector kunnen worden tewerkgesteld. Hetzelfde geldt voor de openbare sector.

Wat de gemeenten betreft zijn onze bevoegdheden terzake heel beperkt. Samen met de gemeenschappen en de gewesten - mevrouw Vogels op het niveau van de gemeenschappen en de heren Landuyt en Sauwens op dat van de gewesten - zal worden onderzocht wat mogelijk is. Ik ben er niet van overtuigd dat een kosten-subsidie, ongeacht welke, een federale bevoegdheid is.

Ik herinner er ook aan dat de wijziging van CAO nr. 26 op Vlaams niveau is gebeurd. Dit is een gemeenschapsmaterie geworden alhoewel het een CAO was. Op het federale niveau is er een soort blokkade te wijten aan de rigiditeit van het systeem.

Men geeft het aantal gehandicapten aan per niveau en per onderdeel. Dit werkt echter niet. Deze discussie moet met de minister van Ambtenarenzaken worden gevoerd. Daarbij moet worden gestreefd naar een globale doelstelling voor het geheel van het openbaar ambt op federaal niveau. Dit houdt in dat het koninklijk besluit over de bevordering van de tewerkstelling en het begeleiden van de gehandicapten in de rijksbesturen moet worden herzien en aangepast.

Ik heb de opdracht gegeven aan de administratie om de inactiviteitsvallen in de tegemoetkomingen aan gehandicapten - dit valt wel onder onze bevoegdheid - te bestuderen. De Hoge Raad voor Gehandicapten is echter heel terughoudend. Zij zijn voor het idee van de activering maar vrezen dat het enigszins zal worden beschouwd als een verplichting voor gehandicapten om te werken, ook als het niet gaat. Dit kan ik begrijpen. Zij weten dat deze studie is gevraagd en eerstdaags bij ons zal toekomen. Wij zullen dan nagaan wat de mogelijkheden zijn, rekening houdend met de financiële marge.

Het is mijn bedoeling om in het najaar van dit jaar het bestaansminimum, de armoede en de sociale economie vorm te hebben gegeven. Ik zal daarmee op het gebied van de gehandicapten 3 maanden actief bezig zijn. Er zijn 4 onderdelen waarover wij, samen met de gemeenschappen en de gewesten, overleg zullen plegen : ten eerste, de tewerkstelling en de beschutte werkplaatsen; ten tweede, de mogelijkheden van de lokale besturen; ten derde, het overleg met de minister van Ambtenarenzaken op het federale niveau en ten vierde, de toepassing van de studie op het principe dat de tegemoetkoming geen inactiviteitsval mag zijn. De doelstelling zal zijn zoveel mogelijk mensen die kunnen en vooral in de mate dat zij het kunnen, tewerk te stellen. De gehandicaptensector is de sector bij uitstek waar "maatwerk" moet gebeuren. Misschien zijn er mensen die slechts 2 dagen per week kunnen worden ingeschakeld. Door dit mogelijk te maken krijgen ze een zekere meerwaarde. Wij willen zeker niet de indruk wekken dat wij iedereen fulltime en aan een hoog tempo willen doen meedraaien. Dat is zeker niet de bedoeling.

Mijn antwoord is in een ruim kader geschetst en het illustreert de opeenvolging van stappen die wij zullen ondernemen. Wij leggen prioriteiten. In een tijdspanne van 2 tot 3 maanden kan ik mij telkens in de materie inwerken, zoals ik dat ook heb gedaan voor de bestaansminimumtrekkers. Daarvoor heb ik het eerste jaar uitgetrokken.

De heer **Jozef Van Eetvelt** (CVP) : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw gedetailleerd antwoord.

Hij onderschrijft de problematiek en gaat ermee akkoord dat er in de komende maanden werk van moet worden gemaakt.

Jozef Van Eetvelt

Mijnheer de minister, u maakt de vergelijking tussen beschutte werkplaatsen en het opnieuw kunnen inschakelen van gehandicapten in een normaal arbeidsproces. Het is inderdaad een belangrijke vergelijking. Verscheidene collega's ervaren samen met mij dat men soms maar één oplossing heeft, met name doorverwijzen naar beschutte werkplaatsen. Mocht er een systeem bestaan waarbij de inspanningen van lokale overheden beter worden geapprecieerd, onder de vorm van subsidies, dan zouden heel wat meer gehandicapten binnen het normale circuit kunnen worden tewerkgesteld.

Mijnheer de minister, ik blijf herhalen dat deze problematiek van prioritair belang is. Het overleg is van dringende aard. De overheid mag zich zeker niet verschuilen achter de onzekerheid van de tijdsduur van het overleg. Voor velen is deze materie een prioriteit. Ik dank u alleszins voor uw antwoord.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Luc Goutry aan de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over "de speciale parkeerkaart voor gehandicapten" (nr. 1426)

Question orale de M. Luc Goutry au vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale sur "la carte de parking spécifique pour les personnes handicapées" (n° 1426)

De heer **Luc Goutry** (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik kom even terug op een onderwerp waarover wij reeds gedebatteerd hebben. Er zijn ondertussen zowat vijf maanden verstreken. Het moment is misschien gekomen om het probleem opnieuw even onder de aandacht te brengen, te meer omdat ik dit ter harte wens te nemen.

Uw toenmalige verklaring kwam misschien iets te vroeg. De afspraak werd gemaakt om te bekijken hoe we deze problematiek het beste kunnen aanpakken zodat we ons kunnen schikken naar de Europese regelgeving terzake. Destijds werd vooral gediscussieerd over het gratis karakter van de kaart, met daaraan gekoppeld de garantie op een parkeerplaats en de misbruiken.

Mijnheer de minister, ik heb ondertussen niet stil gezeten en ik heb een aantal contacten gehad met gehandicaptenverenigingen. Daaruit is vooral gebleken dat het voor gehandicapten van ondergeschikt belang is dat de kaart gratis wordt verstrekt. Zij willen in elk geval een garantie op een parkeerplaats. Als de kaart niet langer gratis zou worden verstrekt, zou de druk bij de

anderen misschien afnemen om die parkeerplaats in te nemen. Nu is er een ware jacht op die kaarten omdat er parkeertarieven worden gehanteerd die flink kunnen oplopen. In Brugge mag men rekenen op 60 Belgische frank per uur. Tijdens gesprekken met de Stedelijke Raad voor Mindervaliden van Brugge heb ik kunnen vaststellen dat zij vooral belang hechten aan de garantie op een parkeerplaats en niet zozeer op het gratis karakter van de kaart.

De misbruiken met de kaart vormen een tweede probleem. Samen met collega Leterme heb ik een enquête uitgevoerd. Een veertigtal gemeentebesturen uit onze provincie hebben hierop geantwoord. De misbruiken vormden toch wel een rode draad in deze rondvraag. In Knokke bijvoorbeeld heeft men de gratis parkeerplaatsen op een bepaald moment afgeschaft omdat de speciale parkeerplaatsen in de winkelstraten steeds werden ingenomen door mensen met vermeende speciale parkeerkaarten.

Mijnheer de minister, ik had u graag een aantal vragen gesteld. Blijft u bij uw plan dat deze parkeerkaarten gratis moeten blijven? Zullen er meer garanties komen op een parkeerplaats? Hoe kunnen we die misbruiken aanpakken? Volgens mij moet daaraan meer aandacht worden besteed. Bestaan er plannen om de mensen erop te wijzen dat het hun burgerplicht is het gebruik van deze speciale parkeerplaatsen te respecteren? Denkt u aan een eventuele verijning van de criteria? Ik krijg nogal wat vragen van mensen die geen handicap hebben aan de onderste ledematen, die geen 80% invaliditeit halen maar die astmapatiënt of hartlijder zijn en ook aanspraak zouden willen maken op een speciale parkeerkaart. Moet er niet worden gedacht aan een speciale, individuele procedure zodat ook deze mensen niet worden uitgesloten? Moet de geldigheidsduur van de kaarten - momenteel 10 jaar - niet drastisch worden beperkt tot bijvoorbeeld 5 jaar? Op die manier kan de toestand sneller worden geëvalueerd.

Ik heb gezien op internet dat uw administratie allerlei aanvraagformulieren voor bijkomende voordelen ter beschikking worden gesteld. De aanvraagformulieren voor de speciale parkeerkaart heb ik niet gezien. Zullen mensen ook van dit medium gebruik kunnen maken voor de aanvraag van hun speciale parkeerkaart?

Dit zijn vrij veel vragen maar ik hoop dat er een constructief debat kan worden gevoerd over deze problematiek.

Minister **Johan Vande Lanotte**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Goutry, ik dank u om op dit vrij belangrijke punt te zijn teruggekomen. Ik ben er ondertussen in geslaagd om wat meer zicht te krijgen op de zaak. We moeten goed weten waarmee we bezig zijn. Het gaat om mensen die een probleem hebben met mobiliteit. Wij moeten ervoor zorgen dat dit gedeeltelijk opgelost raakt. Het gaat

Johan Vande Lanotte

om mensen met een mobiliteitsprobleem die dat via verplaatsing met de wagen voor een stuk kunnen compenseren. Zij moeten dicht bij een aantal gelegenheden terecht kunnen. Dat is het meest essentiële onderdeel.

Het criterium om die kaart te krijgen, moet per definitie eenvoudig zijn. Het is bedoeld voor mensen die niet voldoende mobiel zijn. Dat is het eerste criterium.

Omwille van de praktische haalbaarheid, werd het verkrijgen van de kaart onder meer via een puntensysteem operationeel gemaakt. Ik heb daarop geen kritiek en kan dat in een perspectief van efficiëntie ook begrijpen, maar op die manier mist men toch een beetje de doelstelling van het beleid. Het sociaal aspect is overbeklemtoond. De parkeerkaart is een sociale tegemoetkoming voor gehandicapten en geen mobiliteitshulp. Dat is de situatie geworden. Het is een sociaal voordeel waarop men recht heeft als men gehandicapt is. Zo werd het ook gepercipieerd. Aangezien een sociaal voordeel andere mensen aantrekt, hebben nogal wat familieleden en dergelijke van dit systeem gebruikgemaakt. Iedereen is het daarover eens.

In de hervorming die we nu op gang hebben gebracht opteer ik veeleer voor een geldigheidsduur van de kaart van 10 jaar dan van 5 jaar. Dit werd nog niet zolang geleden vastgesteld en ik wil de breuk met het verleden niet maken. We zouden hier nogal wat breuken maken. Ook om administratieve redenen zou ik dit liever niet doen.

We moeten een criterium hebben dat heel duidelijk is, met name mobiliteit. We moeten zowel qua punten als qua type ziektes, enzovoort een herdefinitie maken. Met het medisch document dat men erbij voegt, creëert men wel een extra probleem. Op dit ogenblik volstaat het dat iemand met 12 punten de kaart gewoon aanvraagt en een attest indient. Dat zal wegvallen. Misschien krijgt men in zekere zin wel een automatisme. Als het criterium sterk genoeg is, mag men ervan uitgaan dat die mensen een mobiliteitsprobleem hebben. Het is echter ook mogelijk dat men dat attest op basis van andere onderzoeken moet krijgen. We moeten naar een meer doelgerichte selectiviteit streven, wat eventueel betekent dat er zelfs een onderzoek bijkomt. Dat gaat recht in tegen een vraag om minder onderzoeken te hebben, maar dat is een afweging tussen efficiëntie, enerzijds en minder bureaucratie, anderzijds. Dat gaat niet altijd zo gemakkelijk samen.

Als we kunnen garanderen dat er een duidelijke lijn is, moeten we er ook voor zorgen dat er meer plaatsen komen. Dat is niet zo evident. Dat gebeurt in sommige gemeenten, in andere niet. De federale overheid heeft daarin niet veel te zeggen. Ik blijf er wel bij dat de kaart gratis moet worden ter beschikking gesteld en wel om een symbolische reden. Op dit moment zijn er slechts

een aantal gemeenten - ik denk een 8-tal - waar de kaart niet gratis is. Dat stoort veel mensen, niet omwille van het financiële, maar louter om het gegeven zelf. Als we een inspanning doen om de misbruiken in die sector weg te werken door de kaart een nog meer tijdelijk karakter te geven, door de criteria duidelijker te omschrijven, door te zorgen dat het gebruik van de parkeerkaart is gericht op de groep die het echt nodig heeft, hebben de gemeenten geen reden meer om zich daarachter te schuilen. Daaraan moet het vertrouwen worden gekoppeld dat de maatregel goed wordt toegepast. Als mensen een mobiliteitsprobleem hebben dat duidelijk is vastgesteld, moeten ze dicht bij de voorzieningen kunnen parkeren. Zij moeten al extra kosten maken ten behoeve van hun mobiliteit. Ik denk bijvoorbeeld aan het feit dat hun wagen moet worden aangepast. Het is symbolisch dat de mensen niet moeten betalen.

Het is een doelgericht systeem. Ik kom dus in grote mate tegemoet aan uw eerste vraag. We gaan proberen om de paperassen tot een minimum te beperken. Het wordt nu voorbereid. Er worden interne besprekingen gevoerd, onder meer over de nieuwe kaarten. De juiste definitie van mensen met te weinig mobiliteit zal met medici worden besproken.

De heer **Luc Gouty** (CVP) : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw interessant antwoord. U maakt een onderscheid tussen de diverse aspecten en hebt over elk ervan een mening. Ik apprecieer dat. Ik verneem dat naar uw mening de zaken nog niet definitief zijn geregeld. Het is belangrijk de vinger aan de pols te houden. Wij moeten weliswaar vertrekken van bepaalde stellingen en meningen omdat wij er anders nooit uitkomen, maar toch moeten wij goed naar de diverse actoren blijven luisteren.

Ik ben het met u eens dat er een definiëring en een duidelijke lijn moet komen die administratief eenvoudig is. Toch moet men de mogelijkheid laten om elk geval individueel te bekijken. Het gebeurt immers dat mensen die echte problemen hebben en door de mazen van het net glippen, worden voorbijgestoken door degenen die misbruik maken van het systeem.

Het punt van de bijkomende plaatsen is voor mij niet primordiaal. Ook uit onze bevraging blijkt dat niet het echte probleem te zijn. Het gaat hier veeleer om de beschikbaarheid van de plaatsen. Laten wij daarover een zinnig debat voeren.

Het aspect van de gratis plaatsen ligt gevoelig. Het moet worden besproken met de gehandicapten. Ik weet dat ik mij niet populair maak indien ik hier zou zeggen dat men de gratis plaatsen moet afschaffen. Toch durf ik het aan omdat het mijns inziens de oorzaak is van de misbruiken. Bovendien, in het kader van de emancipatie van de gehandicapten, zouden wij het stelsel van de bijkomende

Luc Goutry

voordelen die voor hen gelden, moeten omzetten in substantiële meerinkomsten. Dan zouden zij kunnen betalen voor bepaalde diensten, net zoals de anderen. Vele gehandicapten hebben kritiek op de prijsverminderingen die zij krijgen voor bijvoorbeeld elektriciteit, gas en spoorvervoer. Op zich zijn deze prijsverminderingen prettig, maar gehandicapten hebben het gevoel dat zij "minder" zijn omdat zij minder moeten betalen. Men gebruikt trouwens ook de term mindervaliden. Misschien ontgaat ons de essentie van die problemen, maar voor gehandicapten die daarmee dagelijks worden geconfronteerd is dat van groot belang. Wij moeten het probleem dus verruimen. Ik denk ook bijvoorbeeld aan een persoonlijk-assistentiebudget. In Vlaanderen krijgt iemand die zwaar gehandicapt is een assistent, zodat hij een normaal bestaan kan leiden. Het zou beter zijn mocht hij daarvoor een substantiële toelage ontvangen.

Dit is een moeilijk debat, ook voor de gehandicapten. Mijnheer de minister, in de toekomst zal ik u terzake daarover nog ondervragen, zodat wij tot een constructief debat komen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 11.00 uur.*

- *La réunion publique de commission est levée à 11.00 heures.*
